

Expunere de motive la

LEGEA

pentru modificarea articolul 49 din Legea petrolului nr.238/2004

Dreptul guvernelor de a percepe redevențe de la companiile de petrol și gaze derivă din proprietatea asupra resurselor naturale. Guvernele dețin și gestionează resursele subsolului în numele cetățenilor lor. Prin plăți de redevențe, guvernele sunt compensate de companiile de petrol și gaze pentru extracția resurselor naturale publice.

Statele folosesc, în general, unul dintre cele două sisteme, fie un sistem de concesiune în care ratele de redevențe reglementate se aplică în mod egal tuturor producătorilor, fie un sistem de acorduri de partajare a producției cu producătorii, în care regulile și tarifele pot varia de la un contract la altul.

Există diferite tipuri de redevențe, principalele fiind:

- Redevențe bazate pe volum (sau specifice): un preț reglementat per unitate de producție. Acest tip de redevență necesită controale pentru a monitoriza producția și pentru a se asigura că nu există extracție ilegală (neînregistrată).
- Redevențe bazate pe valoare (ad valorem): bazate pe valoarea mărfurilor extrase. Valoarea este volumul înmulțit cu prețul (stabilit de piață)
- Redevențe bazate pe profit: redevențe bazate pe profiturile companiilor care fac extracția sau exploatarea. Deși acesta este în multe privințe similar cu un impozit pe venit, este o taxă suplimentară pentru extracția resurselor naturale publice. Companiile de petrol și gaze plătesc redevențe în plus față de impozitele pe venit obișnuite.

Prezentăm mai jos câteva exemple de calcul a redevențelor la nivel internațional.

În Franța deținătorii de concesiuni de exploatare a hidrocarburilor lichide sau gazoase sunt obligați să plătească anual o redevență calculată pe producție. Concesionarul este obligat să plătească:

- un bonus de semnare, plătit la încheierea contractului;
- redevențe lunare în cota de 10% din acestea, această rată putând fi redusă sub 10%, fără a fi mai mică de 5%, ținând cont de riscurile geologice și de perspectivele de producție;
- o participare specială;
- o taxă de ocupare sau deținere a zonei, calculată pe baza kilometrilor pătrați ocupați;
- o contribuție specială aplicabilă în cazul unui volum mare de producție sau rentabilitate ridicată.

În Norvegia se aplică un sistem de impozitare a petrolului bazat pe regulile de impozitare obișnuită a companiilor și stabilit în Legea privind impozitarea petrolului. Din cauza veniturilor extraordinare din producția de resurse petroliere, companiile petroliere sunt supuse unei taxe speciale suplimentare. Cota obișnuită de impozitare a companiei este de 22 %. Pentru a asigura un sistem de impozitare neutru, impozitul pe societate plătit este anulat la calcularea bazei speciale de impozitare. Aceasta implică o cotă specială de impozitare de 71,8 % pentru a menține o rată de impozitare marginală totală de 78 %.

În Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord, actualul regim de impozitare a petrolului și gazelor a apărut ca urmare a numeroaselor schimbări care au avut loc de când au fost introduse prevederi specifice privind impozitul pe petrol în 1975. În prezent, există trei elemente de influențare a prețului la care sunt supuse companiile de petrol și gaze. Acestea sunt: impozitul pe profit (CT), taxa suplimentară (SC) și o taxă suplimentară temporară, Energy Profits Levy (EPL), introdusă de la 26 mai 2022 și este de așteptat să se aplice până la 31 martie 2028. Cota marginală a acestor impozite este în prezent de 75%, cu CT la 30%, SC la 10% și EPL la 35%. Companiile străine cu activități de exploatare din Regatul Unit sunt, de asemenea, supuse impozitului pe profit din activitățile de explorare și exploatare din Regatul Unit sau sectorul Regatului Unit al Platformei continentale la cota normală CT de 25% în prezent.

Austria nu a reglementat în mod specific redevențele la nivel operațional, ci acestea sunt stabilite la nivel de acord cu entitatea care exploatează. Acest vid de reglementare își poate găsi explicația în faptul că resursele (cel puțin gazele și petrolul) proprietate a statului austriac sunt exploatate de către OMV, companie în care statul austriac deține 31% din capitalul social.

În SUA ratele federale ale redevențelor energetice au fost stabilite prin mai multe acte normative federale, inclusiv Actul din 1920 privind concesiunea resurselor minerale, pentru a se asigura că guvernul și poporul american sunt compensați corespunzător pentru dezvoltarea și utilizarea resurselor energetice neregenerabile - petrol, gaze și cărbune - extrase din terenurile publice. Rata actuală a redevenței percepute oficial pentru petrol, gaze și cărbune forate sau extrase din terenurile publice din SUA este de 12,5%. În mod remarcabil, pentru petrol și gaze, această rată nu s-a schimbat din anii 1920; pentru cărbune, este în vigoare din anii 1970.

În Canada provinciile dețin resursele naturale care se găsesc pe terenurile publice. (Excepția este petrolul și gazele offshore, care reprezintă o responsabilitate federală sau, în cazul Nova Scotia și Newfoundland și Labrador, o responsabilitate comună federal-provincial). Alberta Oil Sands, de exemplu, are o redevență netă după plată între 25% și 40%, în funcție de prețul petrolului. Contractul de redevențe cu Alberta Oil Sands stipulează că atunci când petrolul este de 55 USD/baril sau mai puțin, rata redevenței este de 25% din veniturile nete. Atunci când prețul petrolului crește la 120 USD/baril sau mai mult, rata redevenței este la maxim, adică 40% din veniturile nete. Între 55 USD/baril și 120 USD/baril, rata redevenței crește de la rata minimă la cea maximă, în același mod ca și calculul pre-plata. Același lucru este valabil și pentru petrolul și gazele convenționale, în Columbia Britanică, de exemplu, tarifele redevențelor pentru gaze naturale sunt determinate în fiecare lună, rata redevenței poate fi de până la 27%.

În Brazilia, expansiunea sectorului petrolier din ultimul deceniu a făcut din această țară al doilea cel mai mare producător de petrol din America de Sud.

Ultimele modificările din „Legea petrolului” includ noi criterii de calcul și repartizare a acestor venituri între municipalitățile afectate de producția de petrol și gaze naturale. Noua lege a majorat rata redevenței de la 5% la 10% din valoarea brută a producției.

În Arabia Saudită, Compania ARAMCO este principalul actor economic implicat în extracția și producția de petrol. Începând cu 1 ianuarie 2017, redevențele datorate Guvernului pentru operațiunile Societății au fost calculate după cum urmează:

- În ceea ce privește producția Companiei de țiței inclusiv cele utilizate de Companie în operațiunile sale, redevențele au fost calculate pe baza unei scheme progresive aplicate valorii producției de țiței. Producția a fost evaluată pe baza prețurilor oficiale de vânzare ale Companiei. O rată efectivă a redevenței a fost aplicată valorii producției și s-a bazat în fiecare lună pe cotațiile medii zilnice ale prețului țițeiului Brent la Bursa Intercontinentală pentru fiecare zi în această perioadă. Rata efectivă a redevenței a fost determinată pe baza unei rate de referință de 20% aplicată la valoarea producției la prețuri de până la 70 USD pe baril, o rată marginală de 40% aplicată la valoarea producției la prețuri de peste 70 USD pe baril până la 100 USD pe baril și o rată marginală de 50% aplicată valorii producției la prețuri de peste 100 USD pe baril.

În Irak la nivelul anului 2023 schema de împărțire a veniturilor din exploatarea petrolului prevede ca 25% din veniturile din fiecare baril să ajungă în Irak sub formă de redevențe, iar 75% înapoi către părțile interesate (acționari).

În legislația actuală din țara noastră redevența a fost fixată la valori între 3 -13,5 % pentru țiței și între 3,5-13% pentru gaze naturale. Inclusiv în Legea nr. 555 din 2004 privind unele măsuri pentru privatizarea Societății Naționale a Petrolului " Petrom" - S.A. București aceste sunt valorile redevenței ce trebuiau menținute până în 2014.

Prin actuala propunere legislativă dorim creșterea redevenței. Prin aplicarea acestor majorări s-ar înregistra o creștere a redevenței medii de la

6% la 17,5%, ceea ce înseamnă încasări totale anuale mai mari pentru statul român.

Față de cele prezentate mai sus, vă supunem atenției spre dezbateră și adoptare prezenta propunere legislativă.

Inițiator:

Daniel-Florin Chiță, deputat PSD

LISTA

Susținătorilor propunerii legislative – Lege pentru modificarea articolului 49 din

Legea petrolului nr.238/2004

Nr.	Numele și prenumele	Grupul parlamentar	Semnătura
1	SIMION GEORGE-NICOLAE	AUR	
2	COARNA JENNIFER	AUR	
3	ANDRUȘCĂ ANTONIO	AUR	
4	COLEȘA ILIE-ALIN	AUR	
5	Gheba Daniel Sorin	AUR	
6	Scripnic Lilian	AUR	
7	SUCIU SEBASTIAN	AUR	
8	AXINIA ADRIAN GEORGE	AUR	
9	SORIN MUNCACIU	AUR	
10	SERBAN GIANINA	AUR	
11	MITREA BUMITRINA	AUR	
12	TATASA DANY	AUR	
13	DARIUS TOP	AUR	

LISTA

Suținătorilor propunerii legislative – Lege pentru modificarea articolului 49 din

Legea petrolului nr.238/2004

Nr.	Numele și prenumele	Grupul parlamentar	Semnătura
14	Badiu George	AUR	
15	Enachi Reiso	AUR	
16	BORSA RAUHA - IANIA	AUR	
17	DUMITRU FLUCUR	AUR	
18	Lucian Florin TEOȘCĂȘU	AUR	
19	Ioanuta Cristian	AUR	
20	ALBISTEANU MONAIL	AUR	
21	Tudorache Danuș PD		
22	GAVRILĂ ANAMARIA	Neafiliat	
23	LASCA MIHAIL	NEAFILIAT	
24	COARNA		